

Vlaamse overheid
Secretariaat Auditcomités

Algemeen Regeringsbeleid
Simon Bolivarlaan 17
1000 Brussel

VERSLAG

VERGADERING AUDITCOMITE VAN DE LOKALE BESTUREN

11 december 2025

Herman Teirlinckgebouw – Havenlaan 88, 1000-Brussel – 14.00 uur – 17.00 uur

Namen deel:

Els Hostyn, onafhankelijk deskundige (EH)
Kathleen Desmedt, onafhankelijk deskundige (KD)
Giselle Vercauteren, onafhankelijk deskundige (GV)
Jan Leroy, lid op voordracht van de VVSG (JL)
Bie De Busser, lid op voordracht van de VVSG (BDB)
Tom Vandeput, lid op voordracht van de VVP (TV)
Jeroen Vervloessem, waarnemer minister van Binnenlands Bestuur (JV)

Mark Vandersmissen – Audit Vlaanderen (AV)
Wim De Naeyer - Audit Vlaanderen (AV)
Jo Fransen - Audit Vlaanderen (AV)
Patricia Van de Capelle - Audit Vlaanderen (AV)
Tania Jannis - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 2.2
Kristof Jacques- Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 2.2
Pieter Coppens - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 2.3
Raf Geuns, Deloitte (RG), enkel voor punt 2.3
Jasper Curvers - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 3.
Marie Ranson - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 3.

Voorzitter: Jean-Pierre Garitte, voorzitter auditcomité Vlaamse Administratie (JPG)
Secretaris: Joris Scheers, Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA)(verslag)

0. Executive sessie leden

Verlenging mandaten

Het mandaat van de onafhankelijke deskundige Giselle Vercauteren loopt af op 15/03/2026. Artikel 11 van het BVR van 18/10/2013 (art 11) geeft aan dat de onafhankelijke deskundigen op voordracht van de auditcomités aangeduid worden door de Vlaamse Regering voor een periode van vijf jaar die maximaal eenmaal hernieuwbaar is.

Betrokken deskundige liet formeel weten geïnteresseerd te zijn in een verlenging van het mandaat via mail op 27 november 2025. Het auditcomité bespreekt de voordracht van de onafhankelijk deskundige voor een tweede periode van vijf jaar en beslist unaniem tot voordracht van Giselle Vercauteren aan de Vlaamse regering.

1. Punten ter beslissing

/

2. Punten ter bespreking

2.1 Stand van zaken auditplanning – 4de kwartaal 2025

AV geeft eerst een globaal overzicht, gevolgd door een detaillering met een inzicht in de realisatie van de auditplanning op datum van 21/11/2025. Dit gebeurt aan de hand van een stand van zaken t.o.v. de rapportering op het auditcomité van oktober 2025 en de status van de verschillende opdrachten (m.n. voorbereiding, terreinwerk, rapportering en afgewerkt dossier). AV geeft ook de verwachte prognose voor het einde van Q4 2025.

De auditplanning van 2025 zit in grote lijnen op koers, evenwel met enkele verschuivingen. De thema-audits ‘duurzame klimaataanpak’ en ‘toekomstbestendige HR-aanpak’ verlopen zoals voorzien, de audits op maat zitten op 75% realisatie, mede door afwezigheden wegens ziekte. De opvolgaudits halen een realisatie van 90%. De nieuwe thema-audits in het kader van ‘(crisis)weerbaarheid en cybersecurity’ kennen enige vertraging in de opstart.

EH vraagt i.k.v. de thema-audit rond informatiebeveiliging in IT-leveranciersrelaties of de focus ligt op IT of ook op het bredere beheer van leveranciersrelaties binnen lokale besturen en of de ‘service levels agreements – SLA’s’ inbegrepen zijn. AV geeft aan dat de opdracht gericht is op IT-leveranciersbeheer en beaamt dat de SLA’s mee vervat zitten in de reikwijdte.

GV vraagt i.k.v. de gerealiseerde afdeckingsgraad van de lokale besturen eind 2025 naar de differentiatie en omvang van de afdeckingsgraad van sommige gemeenten.

KD stelt i.k.v. de uitgevoerde opvolgaudits de vraag naar de verwachte realisatiegraad van de opgevolgde aanbevelingen bij de lokale besturen. AV geeft toelichting bij de wijze van opvolging en de link met de realisatiegraad. Het overzicht en de analyse van de belangrijkste trends en conclusies n.a.v. de opvolgaudits worden op het volgende auditcomité besproken.

2.2 Thema-audit ‘toekomstbestendige HR-aanpak’ – Globale conclusies

AV ging bij zeven lokale besturen na of deze over een toekomstbestendige HR-aanpak beschikken die hen toelaat om in de (nabije) toekomst hun werking en dienstverlening te kunnen verzekeren. De globale conclusie kan samengevat worden in vier hoofdboodschappen.

1. Lokale besturen zijn zich bewust van een aantal HR-uitdagingen, maar deze zijn door o.a. een gebrek aan een datagedreven werking onvoldoende of slechts

gedeeltelijk geïdentificeerd. Het doordacht inzetten van HR-instrumenten voor het aanpakken van de HR-uitdagingen is voor verbetering vatbaar.

2. Lokale besturen maken te weinig werk van een strategische personeelsbehoefteplanning om te bepalen welke profielen ze nodig hebben om de organisatiedoelstellingen te realiseren.
3. Bij het merendeel van de lokale besturen is de HR-capaciteit en –expertise momenteel vooral bezig met operationeel personeelsbeleid. Er wordt nog te weinig ingezet op een (strategisch) HR-beleid.
4. Lokale besturen beschikken wel over een ‘basisset’ aan HR-data en –informatie, maar beschikken niet over een datagedreven HR-werking en monitoring.

GV peilt naar een verdere specificatie van het begrip ‘datagedreven’. Er ontstaat een gedachtewisseling over de inhoud van het begrip, waarbij een verdere verfijning aan de orde is. De link naar de mogelijkheden in de IT-applicaties (cf. 4de hoofdconclusie) en de referentie naar een ‘mensgedreven’ aanpak worden hierbij gelegd. AV geeft aan aandacht te zullen hebben voor de formulering in het definitieve globale rapport.

JL geeft aan dat de VVSG al vroeg aan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB) om standaarddefinities voor HR-beleid op te stellen. Het voorbeeld van gender in het kader van de EU-verplichting komt aan bod. Er wordt verwezen naar de nood aan een gezamenlijk platform, want meer dan 90 % van de definities is gelijklopend voor alle betrokkenen. GV schaaft zich hierachter en vraagt of dit zelfs niet opgeschaald kan worden naar eenzelfde pakket/applicatie inzake HR.

BDB stelt dat het ambitieniveau hoog lag bij deze audit, gelet op de pas recente mogelijkheden in de vernieuwde rechtspositieregeling om het eigen HR-beleid uit te bouwen binnen de lokale besturen. Dit kan mogelijk zorgen voor al te hoge, demotiverende ambitieniveaus. KD sluit zich hierbij aan en verwijst naar de ‘war for talent’.

BDB wijst ook op de bestaande bestaafing door voornamelijk HR-generalisten. Zeker bij kleinere besturen moet omwille hiervan opgelet worden voor realistische doelstellingen op het vlak van een data-analyse en een datagedreven HR-werking en monitoring.

JV geeft aan dat naast het geschetste spanningsveld qua ambitieniveau binnen de thema-audit er ook een spanningsveld ontstaat naar aanleiding van het terugtrekken van de Vlaamse overheid de voorbije jaren met betrekking tot het opleggen van HR-normen en reglementeringen en dit op vraag van de lokale besturen. Hiermee krijgen de lokale besturen de ruimte om een modern HR-beleid te voeren op maat van hun organisatie.

Hij wijst hierbij op de vraag van de lokale besturen om veel regelgeving én ook definities uit het toenmalige BVR m.b.t. de rechtspositieregeling te schrappen in functie van een vereenvoudiging.

BDB stelt dat het bij lokale besturen vooral ontbreekt aan een uitgeschreven HR beleid, vele van de instrumenten zijn immers wel aanwezig. Het is de koppeling tussen het instrumentarium en het te voeren HR-beleid die niet altijd optimaal gebeurt.

JL vraagt of de problematiek van de keuze door de besturen voor contractanten of statutairen aan bod is gekomen. AV zegt dat dit niet echt aan bod is gekomen.

AV bedankt de leden voor de gedachtewisseling en zal de context en de historiek meer duiden in het globaal rapport van deze thema-audit. Ook verwijzingen naar goede praktijken zullen ter inspiratie opgenomen worden.

2.3 Thema-audit ‘noodplanning’ – Auditdoelstellingen en –aanpak

Audit Vlaanderen gaat tijdens deze audit na in welke mate het lokaal bestuur belangrijke risico’s gelinkt aan enkele belangrijke aspecten van de organisatie van noodplanning onder controle heeft.

AV licht verder toe aan de hand van een globale situering binnen de auditstrategie, de geformuleerde onderzoeksvragen in de pilootaudit, de auditreikwijdte, de criteria voor de selectie van de lokale besturen en de globale timing.

JL stelt vast dat politie, brandweer en ambulancediensten als erg belangrijke actoren bij de lokale noodplanning buiten de auditreikwijdte vallen en geeft aan dat dit een impact heeft op de auditaanpak. Dit is niet langer aangewezen. Hij vraagt bovendien of de audit niet beter zou splitsen tussen algemene rampen (en de reactie van het lokale bestuur) en een ramp waarbij de gemeentelijke diensten (ook) zelf getroffen worden. AV duidt dat beide dimensies vervat zitten in de opdracht en geeft aan dat de tweede dimensie begrepen wordt onder de term ‘continuïteit van de eigen werking’. Echter, een volledige analyse van het bedrijfscontinuïteitsmanagement valt niet onder de reikwijdte van de opdracht.

JPG verwijst naar het belang van externe actoren bij preventie.

KD en JL stellen dat de risicoanalyse een niveau verder mag gaan, waarbij ook secundaire actoren (afstemming met hulpverleningszones) worden meegenomen, want die zijn vaak erg belangrijk. AV neemt dit mee als planningsfactor bij de selectie van besturen.

RG wijst naast het belang van de coördinatie/commandopost, ook op de beleidscoördinatie (CCGEN). Dat is wel federaal geregeld, dus deze compliance is bekend/makkelijk. Het belang van de omkaderende processen wordt aangehaald.

EH vraagt of de evaluatie van de brandveiligheid van nieuwe infrastructuur vervat zit in de opdracht. AV geeft aan dat dit niet in de scope zit.

JPG stelt m.b.t. de afdekkings- en spreidingscriteria de vraag of het niet meenemen van lokale besturen die in 2024 of 2025 betrokken waren bij een auditopdracht geen impact heeft op de representativiteit van de steekproef. Het auditcomité gaat in op deze vraag en gaat ermee akkoord om in de afdekkings- en spreidingscriteria voor deze thema-audit het niet meenemen van de in 2024 en 2025 geauditeerde besturen, niet te hanteren. JPG stelt voor om de lokale besturen van Antwerpen en Gent te vragen om bij deze thema-audit aan te sluiten.

BDB vraagt of ook een intergemeentelijke aanpak van noodplanning in de scope zit en tot waar de bevoegdheid van AV reikt? BDB geeft bovendien aan dat de rollen van bv. het coördinatiecomité sterk gereguleerd en uitgeschreven zijn. In het kader van deze thema-audit is het ook interessant om de omkaderende processen die minder goed uitgeschreven zijn mee te nemen.

2.4 Stand van zaken forensische aangelegenheden

2.4.1 Brief n.a.v. vooronderzoek LB 2025 121 – lokaal bestuur Kortenberg

AV licht toe.

2.4.2 Brief n.a.v. vooronderzoek LB 2025 004 – lokaal bestuur Pelt

AV licht toe.

Er wordt gepeild naar de reacties op zulke brieven. AV geeft toelichting.

2.5 Eerste vooruitzichten planning 2026

AV geeft een oriëntering van de auditplanning voor 2026 en licht hierbij de uitdieping van de lange termijn prioriteiten 'Cybersecurity in Vlaanderen' en '(Crisis)weerbaarheid' toe.

GV wijst in het kader van informatieveiligheid op de goede praktijk van de federale 'quick scan audit' bij de verschillende FOD's, waarbij er een evaluatie op hoofdlijnen gebeurt i.f.v. o.a. de conformiteit met NIS2. AV stelt voor om de suggestie te bekijken in functie van de resultaten van de opvolgaudits van de thema-audit informatiebeveiliging binnen de lokale besturen.

JPG wijst op het risico van overlappingen van de verschillende bevindingen/conclusies. AV geeft aan attent te zullen zijn om, rekening houdend met het tijdstip van de audit, de juiste verbanden te leggen.

JV verwijst i.k.v. de LT-prioriteit '(Crisis)weerbaarheid' naar de oefening die rond kritieke infrastructuur in de provincie Limburg gebeurde en geeft aan dat de resultaten verder zullen uitgerold worden naar de andere provincies.

JL wijst op de afhankelijkheid inzake IT-systemen van Amerikaanse technologie en providers en vraagt of hier aandacht aan besteed kan worden bij de formulering van randvoorwaarden binnen IT-leverancierscontracten. GV verwijst in dit verband naar EU-initiatieven.

De leden van het ACLB erkennen dat de focus op 'crisisweerbaarheid en kritieke infrastructuur' primeert boven de langetermijnprioriteit 'druk op de leefomgeving'.

3. **Rapporten ter bespreking**

Op vraag van leden van het auditcomité - aan te geven voor de vergadering

/

Op voorstel van Audit Vlaanderen

3.1. Forensische audit Provincie Limburg Scholengemeenschap van het Provinciaal en Stedelijk Onderwijs Limburg (2508 004) - 31.10.2025

Vooraf wordt even stilgestaan door de voorzitter bij de aanwezigheid van de vertegenwoordiger van de VVP in zijn hoedanigheid als gedeputeerde van de provincie Limburg. De vergadering stelt dat de aanwezigheid van TV geen probleem vormt.

AV licht kort toe.

JPG vraagt wat de volgende stappen precies zullen zijn. AV geeft aan dat aan Agodi en de bevoegde minister een brief zal worden gestuurd m.b.t. de voorliggende problematiek.

3.2. Forensische audit lokaal bestuur Harelbeke (2508 001) - 03.12.2025

AV licht kort toe.

Andere rapporten niet ter bespreking, tenzij gevraagd door een lid

- 3.3. Thema-audit Duurzame klimaataanpak Lokaal bestuur As (2506 014) – 6/10/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur As (2506 014-OB) – 6/10/2025
- 3.4. Globaal rapport Thema-audit Duurzame Klimaataanpak – 25/11/2025
- 3.5. Thema-audit Toekomstbestendige HR-aanpak Lokaal bestuur Dendermonde (2506 006) – 7/10/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen Lokaal bestuur Dendermonde (2506 006-OB) – 7/10/2025
- 3.6. Thema-audit Toekomstbestendige HR-aanpak Lokaal bestuur Sint-Martens-Latem (2506 026) 28/11/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Sint-Martens-Latem (2506 026-OB) 28/11/2025
- 3.7. Thema Audit Toekomstbestendige HR-aanpak Lokaal bestuur Hechtel-Eksel (2506 022) – 28/11/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Hechtel-Eksel (2506 022-OB) – 28/11/2025
- 3.8. Thema-audit Toekomstbestendige HR-aanpak Lokaal bestuur Oud-Heverlee (2506 027) – 1/12/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Oud-Heverlee (2506 027-OB) – 1/12/2025
- 3.9. Audit op maat langetermijnverhuur van infrastructuur Lokaal bestuur Wuustwezel (2506 004) 13/10/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Wuustwezel (2506 004-OB) – 13/10/2025
- 3.10. Audit op maat Omgevingsvergunningen Lokaal bestuur Ichtegem (2506 003) – 3/11/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Ichtegem - (2506 003-OB) – 3/11/2025
- 3.11. Audit op Maat Erkenning en subsidiëring van verenigingen Lokaal bestuur Kraainem (2506 012) – 4/11/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Kraainem (2506 012-OB) – 4/11/2025
- 3.12. Audit op maat belastingen en retributies Lokaal bestuur Dentergem (2506 009) – 20/11/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Dentergem (2506 009-OB) – 20/11/2025
- 3.13. Audit op maat Aanvraag, levering en afgifte van identiteitskaarten Lokaal bestuur Lille (2506 013) 27/11/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Lille (2506 013-OB) – 27/11/2025
- 3.14. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen Lokaal bestuur Kruisem (2516 005) – 3/10/2025
- 3.15. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen Lokaal bestuur Ronse (2516 004) – 14/10/2025
- 3.16. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen Lokaal bestuur Meise (2516 008) – 27/10/2025
- 3.17. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen Lokaal bestuur Bekkevoort (2516 007) - 26/11/2025
- 3.18. Opvolgaudit Opvolging aanbevelingen Stad en OCMW Wervik (2516 018) - 27/11/2025

4. Punten ter informatie en mededelingen

- 4.1. Notulen Stuurgroep VVSG van 9 oktober 2025

4.2. Notulen ACVA van 9 oktober 2025

5. **Varia**

De voorzitter sluit de vergadering om 17.16 uur.